

главно-то предложение и затова е гудено между двѣ запяты.

Придаточно-то предложение ся е составило изъ 4 предложений: 1) които не живыжтъ 2) и които не растжтъ, 3) а които ся намиратъ вжтрь въ земныя шаръ, 4) или които ся намиратъ на повърхнинѣ-тѣ му, по тѣсъ причинѣ това предложение е слитно.

Подлежаще: *които* — 3 л. мн.ч. им. пад.

Сказуемо: *не живыжтъ и не растжтъ, а ся намиратъ вжтрь въ земныя шаръ, или на повърхнинѣ-тѣ му* — изявит. накл. наст. вр. З л. 1-то сказуемо е соединено съ 2-то чрѣзъ союзъ: *и*, затова не е поставлено между нихъ запятая. 2-то сказуемо е соединено съ 3-то чрѣзъ союзъ: *а*, затова сѧ раздѣлены съ запятай.

*Не* — отрицателна частица.

*Живыжтъ* — показва состояніе-то на вещи-тѣ: глаголъ спр. зал. несов. видъ, изяв. накл. наст. вр. З л. множ. число.

*И* — союзъ, соединява първи-тѣ двѣ предложения, които влизатъ въ состава на слитно-то прид. предложение.

*Растжтъ* — показва состояніе-то на вещи-тѣ: глаголъ спр. зал. несов. видъ, изяв. накл. наст. вр. З л. мн. число.

*Живѣйтъ* значи иматъ способность да дѣйствовать по своїмъ волѣмъ. Живѣйтъ всички-тѣ животни, зачтото ся движатъ по своїмъ волѣмъ, тръсъжтъ си хранъ, выижтъ гнѣзда (птицы-тѣ) и съ това, гдѣто могжатъ да ся движатъ произволно, служать на человѣка (коне, волове). — Живѣе человѣкъ: ходи, работи, пише, чете; научава ся, отъ что и по какви закони произлиза всичко около него; по своїмъ волѣмъ прави добро, а на времени и лошо. Растенія-та не могжатъ сами да ся движатъ. Тыя сѧ всякога закрѣпены въ землѣ-тѣ чрѣзъ кореніе-тѣ. Тыя никнѣйтъ изъ сѣмя, или *растжтъ*. Изъ сѣмя-то излази стебло-то; на стебло-то растжтъ сѫци, листіе, цвѣтъ; напослѣдокъ ся появлява сѫщо-то сѣмя, изъ което е израсло растеніе-то. Каманіе-тѣ не живѣйтъ и не растжтъ. На животно ако отсѣчешъ главѣ-тѣ, то умира. Ако обѣлишъ растеніе-то и му истече сока-ть, то повѣнива.